

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A DEBRECZENI BALOLDALI PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen hetenként ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Előfizetési árak:

Helyben és postán külvé. Egy évről 10 ft. — kr. 1/2, évről 2 ft. 50 kr. Fél évről 5 ft. — Egyes szám 10 ft.

Az a mintaintézmény.

Mi magyarok ritkán fogunk ki az oly emberek közül, kik erővel boldogítani akarnak bennünket.

Gróf Andrássy Gyulának is hazafiúi érdemei mellett — volt e boldogításra hajlam, midőn Magyarország kormányelnöke volt.

E hajlamának kifolyása aztán a delegáció, mely évenként fel-felüli hydratejrt a közösigyes élet tengeréből.

Andrássy a közgyűlést e rut tárgyat vette védelme alá a nemzeti közérzettel szemben, s elmondta a delegációról, hogy ez oly nagyszerű intézmény, mely más államnak is példányul fog szolgálni.

Hat év óta gyötör bennünket ez intézmény. És ime, még eddig egy államnak sem jött kedve, hogy „példányul” vegye a mi delegációinkat.

Nem is arra való az. Hiszen ennek létele már magában jogosultságot alapra van fektetve, a mennyiben két állam felett a nemzet megbízása nélkül az a néhány ember rendelkezik; az alkotmányos szabadság legkorlátoltabb fogalmával sem fér ez össze.

Ha a delegáció történetén végig futunk szemünk, nem látunk egyetlen pontot is, melyen a szabadelvesség ott ragyogna.

Eleintén az ideiglenesség pályájában tartja a delegáció hazánkat, s nem csinált egyebet, mint hogy az állam szerkezt, midőn ez a posztynba süllyedt, segített melyebbre alataztani.

A közös miniszterek itt állottak elő, felmutatták számláikat, hogy azokat a delegáció fizettesse ki a közös hazával.

Nem volt még egyetlen ülésünk, sem, melyen a közös kormány felebb nem emelte volna követeléseit.

Es hogy valamiké a sejtő s éreztessé befolyását e hatalmát a delegációval, a közös miniszterek mindig nagy bölcsen rjtve tartják előterjesztéseiket mindaddig, míg „az osztrák-magyar biródalom atyjá” össze nem ülnek. Akkor aztán az indoklásban ott vannak a hatalmas érvek, hogy a költségekkel, „elodázhadlan szükség”, „a közös haza érdeke”, s „a nép jóléte” kívánja.

Már eddigelő is szivárogtak ki oly hírek, hogy a közös hadügy új körvonalakkal áll elő, mert a „bekerédekezés” erősíteni kell a hadsereget. S hogy valamiké a magyarok se zúgolódnának, igéri a közös hadügy, hogy a közös hadsereg magyar ezredére is lesz gondja.

E közösigyi képtelenség természetesen nem áthat el bennünket, mert hiszen jól tudjuk azt, hogy a közös hadseregben minden van, csak az nincs, a mit magyarnak lehetne nevezni. Osztrák hadsereg az, — részben magyar fiúkból.

De meg, ott áll előttünk — a sivar való. A közös hadügyiség kebelében arra törekednek, hogy a magyar ezredék hazánkból kivándoroljanak, s helyöket a civilizátor (osztrák) nemzet viétézi foglalják el.

Vagy mutassunk még égetőbb sebet? Ifjúságunk színe-javát a közös hadsereg emészté fel, s a magyar honvédségbe teszik azokat, a kik oda jutnak. Nem megyünk messze példáért.

Debreczenben, itt Magyarország lelkében, a honvédséghez az idej ujonczóság alkalmával egyetlen honvéd sem jutott. De azért a közös hadsereg legényeinek meg kellett lenni.

Ilyen a mi közösigység a katonaságot illetőleg, Kuhn urnak ki kell adni a magáét, de Szende Béla érje be azzal is, ha egyetlen új honvédet sem kap.

A delegációjuk e bajokon kellene segíteni. De nem! Ne segítsen se nekünk, se az osztrákoknak, s az egyszeri buszárkúrt majd elvégezzük mi a magunkét.

A delegáció ma kezdte meg Bécsben hatodik ülését. Eddig sem tett semmi jót. S mit várhatunk tőle a jövőben?

Más államok sem iryglük tőlünk e mintaintézményt. Azért óhajjuk mi, hogy a delegáció, hatodik ülészákkal végezze be életpályáját.

A magyar-horvát közös érdekeltek azon eredménye lön, hogy a horvátok elismerték, hogy léves alapon számítottak, de hangsúlyozták, hogy a pénzügyi egyesmény a horvátokra súlyos, s a terhek könnyítése haszálhatlan. A kiegyezés többi részében nem jött létre megállapodás; a tárgyalások a delegáció ülésai után folytattának.

A közlekedési miniszter által előterjesztett törvényjavaslat, mely az 1872-iki hitelrészvényről szól, az osztrákok által a pénzügyi bizottság véleménye szerint eltagadtatott.

Gizella főhercegnő esküvőjének napjéve következőleg megy végbe Bécsben ápril 16-án este hangverseny s társalgó estély; 17-én a város ünnepe, 18-án a főhercegnő lemondási ténye, családi élet, este dísz előadás az udvari operaszínházban, 19-én díszelőadás, 20-án délelőn az esküvő, reggeli családi körben s elutazás Salzburgba udvari vonaton.

Az 1874-iki hadügyi költségvetés, mely a delegációk elő terjeszték, kiosztatott. Rendelési szükséglet 91.785.660 ft., bevétel és egyes alapok jövedelme 4.732.171 ft. Rendkívüli szükséglet 11.017.164 ft., ehez járul egy póhtétel a bécsi helyőrség drágasági pótléka folyán 538.000 ftal. Az összes szükséglet tehát 98.608.663 ft.

A fővárosban a város újjászervezése foglalkoztatja most a polgárokat; az elvezeték minden kerületben külön szervezik, s a municipális választásokra előkészítik a tétetnek.

Galicziából a delegátusok részt vevőnek venni Bécsben a tárgyalásokban.

Bécs, ápril 1. Ma este volt a hitel-sorsjegyek húzása. Az 1208/78. számú sorsjegy kétszáz ezer forintot, az 1874/92. számú negyven ezer, s az 1208/40. számú huszezer forintot nyert. Huszattak még a következő számok: 150, 227, 367, 621, 854, 1706, 2311, 2499, 2677, 2836, 2856, 3478 s 4100. E táv-irati tudósítáink mult éjjel érkezett.

A szent-galleni kath. iskolai község — mint Bécsből távirják — az iskolai tanácsnak azon indítványát, hogy a csalhatatlansági hitágazatot, s a szilabuszt az iskolai és vallási oktatásban ne legyen szabad, 582 szóval 117 elfogadta.

A magyar leszámítoló bank tüzetei. — A magyar kereskedelmi leszámítoló bank alapszabályai előttünk fekszenek; közülük abból a következőket.

A társulat jogosítva van: I. első sorban: a) váltókat, értékpapirokat és szelvényeket leszámítolni és visszaszámítolni; b) kölcsönöket adni váltókra, tősdén jegyzet és más könnyen értékesíthető állami és magán értékpapírokra, valamint külföldi arany- és ezüstérmékre; c) kölcsönöket adni arakra és nyersérményekre; d) arany- és ezüstérméket, valamint veretlen nemes fémeket saját és idegen számlára vásárolni és eladni; e) letéteményeket megőrés végett átvenni; f) pénzeket átvenni folyó számlára, vagy határozott és hosszabb időre, az igazgatótanács által időnkint megállapítandó feltételek mellett; g) a társulatnak szabadságában áll a folyó számlára átvett pénzek alapján befizetett részvénytulajkó kétszeres összegének erejéig kamatozó névre vagy előmutatóra és 50 ft. e. é. forintnál nem csekélyebb összegre szóló bizonyos lejáratú, vagy meghatározott felmondási időhöz kötött pénztári jegyeket kibocsátani, melyeknek forgalomban levő összegéről havonként kimutatás teendő közér, és terjesztendő be, a m. kir. földm., ipar, keresk. és pénzügyi miniszterekhez. E jegyek forgalomban levő egész összegének mindig fedezve, kell lenni késpénz, bal- vagy külföldi váltók vagy kész ércékszlet által; h) értékpapírokat idegen számlára bizonymán utján kellő fedezet mellett adni vagy venni; i) folyó számla és iparüzletet folytatni a széghrendszer alkalmazása mellett vagy a nélkül.

Fedetlen elfogadványokra (bianco acceptations credit) hitelt adni a társulat nincs feljogosítva.

II. Szabadságban áll továbbá a társulatnak: k) egy főszékhelyén Budapesten, valamint fiókintézei és ügynökségei által hitel-ügyleteket alakítani a melyeknek hatásköre a üzleti rendszabályai az igazgatótanács által állapítottak meg; l) a társulat alapszabályában foglalt határozatok értelmében a magyar állam számára üzleteket teljesíteni; m) nyilvános vagy magán kölcsönöknek elárulástól részkötelezvények átvétele mellett részt venni és ilyen kölcsönöket közvetíteni; n) ipar, kereskedelmi vagy más, a közjé előmozdításra szolgáló vállalatokat támogatni, kölcsön adás vagy részvények és elsőbbségi kötvényeknek birtományban eladása által.

A társulat kölcsönösen jogosítva van a birtokában lévő váltók, előlegok, késpénz vagy ércékszlet által fedezett, előmutatóra, látra és 50 futál nem kisebb összegre szóló, kamatozó pénztári utalványokat kibocsátani, miknek kamatdíját legalább egy évi érvénynyel az igazgató tanács állapítja meg előre.

Ezen pénztári utalványok azonban nem haladhatják túl a befizetett tőke összegét s ezenkívül a forgalomba helyezett összegnek mindenkor kész pénzzel, váltókkal, devisekkel (Effekten) vagy érczudakkal fedezve kell lenni. A forgalomban levő pénztári utalványok összege minden hónapban közhírve teendő. Forgalomban levőnek tekintetik minden, a társulat által kibocsátott és a pénztárra vissza nem került utalvány. A társulatnak joga van a kormányt felkérni, hogy a pénztári utalványok

magamra vállalton, hogy gyilkosoktól védő szemek, azaz olyat, a ki hiteltől megmenntethi.

Marat, — ismételte Jeromos sobjája, ez ember, ki meg nem félemitre haladt véröngön keresztül ezéja felé, megátkozna, ha tudná, hogy megakarom kimélni azt, ki életét elvevő, miáltal a társadalom teljes megváltoztatásáért álma beteljesedett volna.

Jeromos végig vonta kezét homlokán, s Marat arczképe felé nyujtá ki, miáltal így szólott: Mégis te már nagyon sok vért ittál, ideje, hogy beköttessek a sebb, melyet Franciaország kapott.

Tekintetét a hölgy arczképre vetette és mondá: — Mindkettőtök ideje lejárt. Mindketten mint azon eszmék áldozatai hullottok el, melynek hódolatot. Most elérkezett a valódi szabadságra a pillanat, hogy ez felvirágzóssá a vérértéteke földében.

Jeromos elfordult az arczképektől, hogy Mautonéhoz, a forradalmi tribunal elnökéhez menjen, elhagyja lakását.

Utökben azon szép álomba ringató lakott, hogy Marat esetéből azon meggyőződésre jutandnak, miszerint Franciaország szerencsésnek előmozdítására más eszközökös kell nyulni, mint a guillotine.

A rémuralom első éve azonban még nem telt el. Messze volt az azon nap, midőn a kivégzések megszüntetésének, s a pornép fömlat ságától megfosztásának.

és ezéja kijelölendő állami pénztároknál a társulat költségén beváltassanak.

Ezen kedvezmény azonban minden esetben megszűnik, mielőtt azok az intézet pénztárainál bemutatásokor pontosan fel nem válnának, vagy ha a társulat mérlege veszteséget mutat, és végre, ha az utalványok beváltását illetőleg alapos aggyalok tamadhatnának. Ha a pénzügyminiszter a pénztári utalványok beváltását megszünteti és a megszüntetést a társulattal irásban közli, a társulat tartozik ezt azonnal a napi lapokban közzé tüzésére hozni.

A banknak engedélyezett ezen kedvezmények megszüntetéséről, valamint midőn ezen pénztári utalványoknak bizonyos neme vagy azok egész kibocsátása a bank által bevontatik, a forgalomban levő pénztári utalványok bevonása s illetőleg beváltásának a magyar kir. állami kormány és a társulat közt megállapítandó egyezmény szerint kell eszközöztetni.

Az intézet az általa kibocsátott kamatozó pénztári utalványokat és jegyeket, a mennyiben ezek a beváltásukra kifutendók és nyilvánosan közzéteendő határidő eltelte után számlázandó év alatti be nem mutatottak, beváltatni vagy újakkal kicserélni nem kötelek.

A pénztári jegyek kibocsátása előtt köteles a társulat azok pontos leírását közér tenni. Ezen pénztári utalványok meg nem semmisíthetők.

Mikor királyunk a trónra lépett. Emlékeztetünk meg azon röpíratra, mely a koronázási idő körül Debreczenben aszterterjedt, s melynek akkor sokan hitelt adtak. E röpírat azt akarta bizonyítani, hogy Vik Ferdinánd nem lépett még le a magyar trónról.

A P. Lloyd most e tárgyra vonatkozólag egy cikket hoz, melyben következőleg ír: 1848. decz. 2-án sem a város, sem az udvar, de még a cs. ház tagjai sem bírtak tudomással a bekövetkezendő államcselkéményről. A cs. ház tagjai reggeli 8 órára voltak összehívva a trónterembe. Kiváncsian és esudálkozva várták a történendőket. Kis idő múlva feltűrtak a császári lakosztály szárnyas ajtai s meglejtett azon a császári pár, Zsófia főhercegnő, Ferenz Károly főherceg és ezek fia Ferenz József. — A trónra lépett. Feszült kíváncsággal fogta el a jelenlévőket, kik szintén elfoglalták helyeiket. Ekkor egy iratot vett elő a felvételről abból azt az epochális nyilatkozatot, mely szerint a császári koronáról unokáncsere Ferenz József főherceg javára lemond. Erre előlépett a császári ház minisztere Schwarzenberg hg. s kihirdette az államokiratot. Ferdinánd király és Ferenz Károly főherceg aláírták lemondásukat. — Nagy meglepetés volt mindenké. A lelépő uralkodó megölelte utódját megölelték szülői s a szán az uralkodó családtól többi tagjai vitték elő hódolatukat. A lefolyó államcselkéményről Künter vette fel a jegyzőkönyvet, mely előbb a szomszédteremben összegyűlt udvarbelieknek, később a város három pontján nyilvánosan hirdettetett ki.

Külföld. — Németország most a pénzügyi rendezésével van elfoglalva leginkább. Az országgyűlés közlése a „pénzügyi törvényjavaslat” tárgyalását tünt napirendre. Ha ezen kérdést megoldotta, akkor a tengerészet rendezéséhez fog s itt nagyobb szűrt reformokat fog életbe léptetni. Wilhelmshaven, Kiel és Danzigban hajógyárakat fognak felállítani, s a hadihajók számát tetemesen meg nagyobbítandják. Ugyáltszik, hogy Németország érzé az, hogy francia köztársaság erősödjék.

Spányolországban a köztársaság ügye rosszabbra fordult. A karlisták mindennap több tét foglalkant. Közlebb Barcelonától mellett vityak s nyertek több csatát a köztársaságokkal szemben. A nép újra a karlisták mellé áll, mihez egyébiránt az is járul, hogy a karlisták nagyon röviden szoktak elbánni az

Egész Páris tudta az órát, melyben Corday Sarolta törvény elebe állították. Ezené fogva a tanácsotermek és a melléktermek már reggeli 7 órákor számláhatatlan embertömeggel tölték meg, melyek részint kíváncsóság, részint gyűlölet vagy részvét által csalogattak ide.

A vádolt megjelensékor baljélatu szj hallatszott. Ugy hangzott, mintha százak ajkai közös átkot mondtak volna el.

A legelőlk közt, kiknek a törvényteromban hatalmi sikerült, egy magas, karcsú, gyöngéd testalkatú ifjú tűnt fel megyerő arczával.

Nagy kék szeméi és főuri vonásai voltak, úgy hogy világosan látható volt, miként nem délesek gyermeke, hanem idegen, a ki teljesen ismerhetetlenül és udvagyrból jött, hogy tanuja legyen a sajnálatéknak.

Mellette egy másik ifjú állott, kinek márványfehér arca és őszhangzó szépsége a vad fajdalmak kifejezése által teljesen eltört.

Ez utóbbi Eliás volt. A kető háta mögött állott egy fiatal ember, a két ifjúnál egy fövel magasabb és atléstai testalkattal.

A vádolt a néptömegben keresztül bevitetett. Minél jobban előhaladt, a lárna annál jobban elcsendesült. Mindenesen emberek, kiknek tekintete res volt irányosva, ily sok szépség, nemesség és ifjuság látásánál a bámulattól ragadtattak el.

Hirdetési díj: Öt-hasasos petisörét 5 kr. Nagyobb terjedelmű, mint színtű több ízbeli hirdetések, alkú színtű a legolcsóbb árért.

Bélyegdíj: minden beiratásért külbő 30 kr. Nyilt-ter-en megjelens közlemény öt-hasasos sorra 15 kr.

Név- vagy bérmentesül beküldött közíratok nem vétetnek reklamáción. Ugy szintén közíratok sem adnak vissza.

Bazaine pörében a végtársulat nem sokára meg fogják tartani — Versaillesban.

Az építendő erősségekre vonatkozólag egy hírlík, hogy Lille védtáborra fog átalakítani; a többi tatományban Douai, Bouchain és Dünkirchen nagyobb mérvű erődítéseknek fognak átalakítani. Bennes, Valenciennes, Saint Venast, Condé, Cambrai, Le Quesnoy, Landreies és Maubeuge kifognak töröltetni az erődök sorából.

Oroszország megindította a Khiva elleni hadjáratot. Hogy ezt legalább látszólag jogszerű tegye; egy trónkövetelőt adott az expedíció mellé. Ezen trónkövetelőt Mendelinnak hívják s az orosz lapok egyesben Desingiszkán utadjának adják ki. Hókonási viszonyra a khivai uralkodó hához olyan, mint az Orleans-aké a Bourbon családhoz. A „Ruski Mir” erősen agítál Mondali mellett, ki már mohamedánus érzelmeinek fogva is kedves színben van föltüntetve az orosz udvar előtt, s azt mondja: „Oroszország tőle kielthető támogatása ezen érdekeinek minden tekintetben megfélelő egyezésű.” Hogy merredőli el majd a jogosultat Khiva hadjárat, azt természetesen meg nem lehet tudni; de igenis azt, hogy Mendali még érzékenyen fogja megabni egykor jelen jóindulatát s bizalmát; az orosz udvar iránt. A medve nagyon változékony állat!..

Az 1848-iki magyar hadügyiség eredeti peséte Tarcalon van Csörgé Beniamin birtokában; ezt egy nőtl kerítette meg, kinél állított a muszákák hagyják. E becses ereklyét Csörgé a patoki kollektumnak adja.

Az „István” gözmalomtársulat március 30-án tartott közgyűléseiből. A városi háza kis tanácsotermében szép számban összegyűlt részvényesek elnök Komlóssy Imre üdvözöltén, az ülést délelőtti 10 órákor megnyitotta.

A legutóbbi közgyűlés jegyzőkönyvének hiteltesítése után előadás a tanácskorúsi sorrendet, mely egyhangulag elfogadtatott, elvettettén Margitay István r. tag azon indítványra, mely szerint a mai napkiütött elnök és négy választmányi tag választása mellőztessék, miután a társulat 1843-ban 30 évre alakultván, ezen időszak, épen most lelet és nézete szerint az eddigi érvényes alapszabályok is elévülvén, addig, míg a társulat ismét meg nem alakul, csak ideiglenességgel van helye.

Felolvastott a választmány évi jelentése, melynek nevezetesebb mellékletei voltak: 1. A közgyűlés által az 1873-iki évi igazgatási számadások felülvizsgálására választott küldöttség jelentése, mely szerint ezen számadásokra nézve a torábbi felelősség alól a közgyűlés által határozatilag felmentetett.

2. Kereskedelmi igazgató Szepessy Gusztáv üzleti jelentése, melyből következő nevezetesebb tények elősorolandók: A fölyt föl-évbén aratásig az új 10 köves műmlalon naponta 12 órá, a régi 10 köves malom naponta 12 órá dolgozván, a gyártási munka mintegy 3/4 erővel folyt, azonban szeptember hótl kezdve az új buzza mindkét malomban éjjel-nappal, tehát teljes erővel fölletett.

Az általunk csak röviden ismertett közgyűlési jónak látjuk a részletes tudósítást közzélni. Szerk.

Mig a sajtó átközés az elnémult néptömeg ajkán elhalt, Corday Sarolta elfoglalta helyét a vádoltak padján.

Azt lehetett volna mondani, hogy Eliás és a mellette álló ifjú tekintetökkel csaknem elnyeltek Saroltát, ki fejét keresztelen és természetes méltósággal tartá fel, mig arczát a szégyen és megindulás pirja festé meg.

Mikor néhány pillanattal mulva feltekintett, szemé Eliás látta meg. Nehány másodpercig az ifjú arczán nyugtatta azt és Eliásnak egy-éjében azon szomorú és kellemes megváltozása volt, miszerint nagy szemből megvilásvatta, hogy nemcsak fölemertett, hanem szíve háát is érez aszt, hogy ez grábn, midőn már mindennek vége volt, tud közlebben egy lényt, ki részvételt és sajnálkossággal követi a sorz szomorú menését.

Ez első kérdés, melyet hozzá intéztek az volt: van-e védője? E kérdénel megreszkett Eliás. Sarolta e kérdésre nemmel válaszolt, mire az elnök Lagarde Cheaveau nevezte ki.)

TÁRCZA.

SZÜLETÉS ÉS MŰVELTSÉG.

Regény négy kötetben. Irita Schwartz Mária Zsófia. Első rész.

A vele szemben levő arczképek ijeszto és gyűlöletes vonásaival, nagy vakmerő szemével és széles szájával, melyen csak két szavak jöhettek ki, mindezek ellenére minden vonásában oly sok erőt és kibívő dacz volt, hogy egy folytonosan vulkányszerű kitérésekre késő lélek kölcsönözhet annak az ugyanazon időben erőlyes és durva kifejezést.

Ez arczon olvasható volt, hogy a lelki sok keserves fájdalom pusztíták el és adtak a természetből is rossz tulajdonságok irányt, hogy azokból lángoló gyűlölet kelt ki.

Berger Henrik, Széchenyit utca 1771 sz. a.

151 4-

151 4-

151 4-

Felöltetett nevezés:
 Baza 144,095 köböl 255,593 m. 48 ft. bécsi súly.
 Ross 2,435 " 3,888 " 35 " " "
 Árpás 3,155 " 4,400 " 01 " " "
 Összes mérés: 149,685 " 263,881 " 84 " " "
 Különfelek simán öve: 21,444 " 34,311 " 56 " " "
 együtt 171,130 " kb. 298,193 m. 40 ft. bécsi súly.
 A felöltött buza, rozs és árpából készült 254,141 m. 896 font gyártmány 2,574,407 ft. 63 kr. értékben, mely a mérlegben kimutatott maradványnak levonásával el is kelt. Ezenkívül még eladott a nyári hónapokban mintegy 113,000 ft. értékű jó idegen malmoktól vásárolt közönséges kenyérliszt. Az érdekeltek ebben mintegy egyforma mennyiségben az 1871. és 1872-ik évben termelt buza öröletvén, miután mindkét év természetesen kedvezőlenül ütött ki, emellett az üzleti eredmény sem volt a jobb évek aránya szerint várható. Egyrészt a 78-tól 82 fontig terjedő mérőnkénti súlymérésű sikeresen használt buza nem lehetett annyi szétlötli finom és közép liszt, melynek ára magasabb — kivonni, mint más években, más részről a közelmúltban termelt mennyiség nem lévén elegendő, távolabb vidékekről is kellett nagyobb költséggel ide hozni a búzát.

Tekintve ezen nem normális körülményeket, az „István“ gőzmalom 1873-ik évi üzleti eredménye kiemelkedően kedvező, mert a bemutatott vesztés és nyereségrováson, levonva az összes gyártás, jókárban tartás, kezelés, tüzelés, kamat, adó, üzbiztosítás stb. költségeit, továbbá a felszerelési gépezet évi 8% kárpótlás 22,857 ft. 23 kr. az ingatlanokból évi 2% - el 4261 ft. 21 kr. végre a tisztviselők és hivatalnokok kiküldötti hasznosított maradványait a nyereség 112,838 ft. 48 kr., melyből a ker. igazgató és választmány 3702 darab 100 ft. részesvény után részesvényként 29 ft. összesen 74,040 ft. részesvényre jut, az igazgató által helyben hagyott. Használt feladta a közgyűlés a választmány indítványát következő jövedelmek kiosztására: A ref. szegény ápolónak 50 ft., a kath. elemi iskolára 15 ft., kereskedelmi vasárnapi iskolára 50 ft., realiskolára 100 ft., ingyen iskoláztatásra 100 ft., főiskolai szegénytanulóknak 25 ft., utcai koldulás előlétesére 100 ft., kereskedelmi kórházra 40 ft., négyzetű árvaláz kerítésére 100 ft., színházban színház kellek 100 ft., emlékkert fenntartására 98 ft., elfogadta a közgyűlés a választmány azon indítványát is, miszerint kereskedelmi igazgató Szepessy Gusztávnak 10 évi engedélyen hű, és részvényáránálta eredményteljes szolgálataért előmérésül 5000 ft. rendkívüli jutalom kiadására.

A bemutatott társulati mérleg szerint a cselekvő állás volt: ingatlan, telek és összes épületekben 1,624,145 ft. 27 kr. beszerzés, gépek, szeszmok, kútak stb. 296,542 ft. 72 kr. pénzkészlet 17,932 ft. 06 kr. cselekvő vállalkozás tárgyában 47,501 ft. 65 kr. Gabona, szeszmok, buza, rozs és árpa 255,593 ft. 38 kr. gyártmány, u. m. liszt, daró és korpa 164,627 ft. 39 kr. zsák 43,434 ft. 43 kr. anyag 11,602

ft. 14 kr. tűzifa és kőszén 8,140 ft. 43 kr. fagygyu. égő és kenő olaj 498 ft. 42 kr. 13 bizományi raktárban készlet és tartozás 105,899 ft. 66 kr. 256 tartozónál követelés könyvből 240,192 ft. 43 kr. együtt 1,378,816 ft. 93 kr. A mérleg cselekvő oldalának állása, változó befolyások 381,450 ft. 39 kr. könyvből tartozás 88 követelések 179,882 ft. 33 kr. részvénytőke: 370,200 ft. tartalékok az 1872-ik évi tiszta nyereséggel 447,284 ft. 26 kr. Együtt 1,378,816 ft. 93 kr.

A mérlegben minden vagyon azt megerősítő árban vétetett fel, nevezetesen a gyártmányok folyó árban az évi eladási engedélyen álagazdálkodás szerint. — A gabonamérleg az a célból kiküldött bécsi biz. véleménye szerint a bekerülési árban számítottak u. m. buza 12 ft. 67 1/2 kr., rozs 7 ft. 67 kr., árpa 5 ft. 18 1/2 kr. árban költöknél.

A cselekvő követelések között szerepel a társulati nagy per és más kétséges és rossz követelések összege 68,538 ft. 31 kr. ban, melyből fogva a társulat jó vagyonának értéke az évi tiszta nyereséggel együtt 748,500 ft. 95 kr. tesz ki.

Az igazgatói jelentés a gyártási és üzleti költségekben több nemü megkötésről említi fel, nevezetesen a telt kísérletek folytán bebizonyult, hogy a tüzelés az erdélyi petroszenyi közönséges szénvel sokkal jótanácsosabb leendő, mint a salgó-tarjánival volt.

A pénzügyi viszonyok bár 1872-ben a nyáron beállott tözsdai krízisek következtében nem voltak kedvezők, mindamellett a társulat kamatkiadása a nagy összegre menő passzív tőkék használata mellett sem volt több 20,000 forintnál.

A finom gyártmány leginkább a bécsi és pesti piacokon értékesítettek, és a forgalom Erdélyben is, az előbbi évek tekintetbe, igen megerősödött.

A bécsi világiállásban a társulat költőleg és diszponál képviselve lesz.

Ezúttal felolvasottok mútani vezető, Pekár Imre évi jelentése a malmok mútani állapotáról, a külső tisztviselők személyében előfordult változásokról. Alkalmazva lett főmalmos debreczeni születésű Papp István, gépésznek Demjén János, kik sok éven át a társulat szolgálatában vannak és közmunkáikat láptették érdemük és képességükkel fogva ezen tenos állásra.

Jelzi a mútani igazgató egyszerűsind, hogy a bécsi állítás folyamában is szerződésbővebb tapasztalati alapján annak idejében majd tervjavaslatot terjeszt elő a régi malmogépe és kazánjainak kor és cselezési állapotára, illetőleg újításra néve.

Felolvasottok továbbá ker. igazgató Szepessy Gusztávnak a választmány által is helyeselt javaslata egy 200,000 ft. értékű terjedő előbbeségi törlesztési kölcsön tárgyában. — A közgyűlés ezen kölcsönjavaslat alapféléteit következésképpen határozta el. Az elsőbbségi kölcsön 200,000 ft. a választmány bejárása szerinti legkedvezőbb időben évi 8% kamat maximum mellett kibocsátandó. — Aláírás végett először a részesvényesek között ki kell tenni, tulajdonság esetében a részesvénybirtok arányában redukciós listát hely. Ha a részesvényesek által nem fedeztetnek a kölcsön, felhatalmazatik a választmányt azt idegenek

köst, vagy pénzügyi intézkedést is némi provisió mellett elhelyezni. A törlesztés a kölcsön felvétele után egy év múlva a közgyűlésen esz-közlendő sorrahívással megkezdődik, s minden évben legalább 1/10 része visszafizettetvén, az egész tíz év alatt törlesztve leendő.

A közgyűlés ezután délutáni 1 órakor elcsillott, és 3 órakor délután imént összeült a sorrendben kitűzött Magistay István részvényes tag beadványának tárgyalása végett, mely felolvasatván, tartalmából kitűnt, hogy az a választmány és igazgatóság több rendbeli intézkedése ellen emel panaszt és vádat. Erre felolvasatott a ker. igazgató felvilágosító válasza a nevezett panaszra, melyet a választmány is osztott. A közgyűlés ezen ügyet tudomásul véve és a panaszban foglaltak néve a felvilágosítások következtében a támasztott aggodalmakat elozlatatoknak ítélvén, semmit nem határozott.

Ezúttal Komlóssy Imre elnök magáé és Sesztina Lajos, Simonffy Sámuel, Vecsey Imre és Tóth Antal választmányi tagok nevében is a szabályok szerint állásáról az irányokban tanustott bizalmat megköszönve, lemondván, a korábbi megválasztott Hegyi Mihály mellé szavazatszedő bizottsági tagokul Novelly Ede, Varga Lajos, Tamásy Károly részvényesek, Irinyi János szemesvényes kinevezettek és a beadott 219 szavazati ívet átvették. A szavazati eredménye mai lapunk újdonsági rovataiban olvasható.

ÜJONSÁGOK

* **Városi közgyűlés tartatik holnap;** a tárgyszorokat már köröltük; azért egyszerűen csak figyelmeztetjük erre a bizottsági tagokat.

* **Debreczeni István gőzmalom-társulat elnöksége** a választmányi tagok részéről beadott szavazatok összeállítására még csak tegnap ért véget a kinevezett küldöttség kérszóló; elnökké ismét nagy többséggel Komlóssy Imre választott; és az előbbi választmányi tagok, kik a szabályok szerint kitűntek — jelenen Sesztina Lajos, Vecsey Imre, Simonffy Soma és Tóth Antal újra megválasztottak; póttagok lettek: Armós Bálint, Hegyi Mihály, Bodnár György, Stenczinger Károly, Muraközy Károly — számvizsgálók megválasztottak: Berghofer István, Novelly Ede, Nemes Gábor, póttagokul: Varga Lajos és Holländer Gyula.

* **Borus József,** a helybeli kir. tsvékek egyik jegyzője, közelebb tette le a jó sikerrel az ügyvédi vizsgát a fővárosban.

* **A színház köréből,** Bodorfi Budapest-ről jövő szombaton fog körükbe érkezni. — Rónai először a jövő héten „Machbet“ ben fog színpadunkon fellépni. — A „Büvis buba“ új operette még a héten színi színi kerül. — E hó folytán még a „Három csárd kacsá“ új operette is elő fog adni.

* **Lelekészválasztások.** Szerpen, Bihar-megyében közelebb ref. egyházunkból E. Tóth Mihály segédlelkész, Fodor Sándor jó képzetű ifjú választák lelkész. A szerpéri dék lelkész: Basa Bálint pedig H. Bagoson választott meg. — Thoroczky János, városunk szülötte, több a cspei ref. egyház közkedvességű ideigl. lelkésze egyhangulag a

szécsényi ref. egyház rendes lelkészei megválasztott. Mi e szerencsés választások felett csak is örömmel fejezhetjük ki.

* **A Fekeresaládó nagy gyász érte;** nevének szeretett nővére Farkas Karolina Antonia kisasszony, hosszas szenvedés után ápril 1-én 3/4 órakor 23 éves korában, jobblétre szenderült. Temetése rom. kath. szertartás szerint csütörtökön d. u. 4 órakor fog megtartani. Az utolsó végítzeteleire szeretett rokonaink és minden jó ösmerőnket egész tisztelettel meghívjuk: Feketer Ferenc és neje született Farkas Irma.

* **Az „István“ gőzmalom részvényes-nyelvények** — a közgyűlés határozata szerint — folyó évi június 1-től fognak bevéltani. Tegnapelőtti számkönyv jun. 1. helyett jul. 1. szájtöbbséggel állott.

* **A főiskolai tüzoltóegylet** készítő lobo-ójára szerkesztésüknek újabb adak: Kulcsár Erzsike és Marika k. a. frt. öz. Tikos Istváné urhölgy 1 frt. ifj. Tikos Marika k. a. egy frt. öz. ezüst tallér. Eddigi főösszeg 46 frt. 50 kr., egy régi ezüst buszta, hat régi ezüst tizes s három tallér. Az adományokat továbbra is szívesen fogadjuk, s a lapban nyújtassuk.

* **Ujkoronosi kimutatás.** Az ez évre városunkra kivett újoncsulak volt 105; pótlartalek részére 4; összesen 149 ember. Volt az I. korosztályban 49, — a II ban 187, — a III ban 90, összesen 726. A sorozás elől megadózt 67, — távol maradt 112; így a sorozás alá nem került 279 ember. Besorozott a kör. hadseregbe 103, — póttartalék részére 38, — honvédségbe 0. Alkalmatlanság telkeltett 368; a sorozás folyama alatt meghalt 7.

* **Debrecen tartottak eddig a jó kenyér hazájul.** Azonban a kenyérszűrés asszonyok — nagy lássák — arra törekednek, hogy a jó birvenet mindig nagyobb csorbát ejtsenek. Sokan oly rossz kenveket stúnek, hogy azok valóban ehetősek. Ma a rendőrség is újabbán két új kenyeret foglalt le. De hogy nem szégyenlik maguktól, hogy még kenyeret sem tudnak sütni?!

* **A huszár apríl 2-től 8-ig fontonként** városunkban közelebb állapított meg: 22-23 kr. hatvanu. Hajdunál, Kismesteruzsán. 23-24 kr. hatvanuzsán Balsainál; 24 kr. nagyvárud és miklóscuzán; 24-25 kr. csapú. 6. és 7. számú háznál; 24-26 kr. piacú. 1. székben, ceglédú. Nemetiháznál; 25 kr. péterfán, csapú. Szentesnél és Stenczingerháznál, ceglédú. szentannuzsán; 26 kr. piacú. 2, 3, 4, 5, 6, 7. székben.

* **A 10. daidászarad** azon szaksza, mely eddig a lakoságnál volt elcsillósolva, ma a laknyában helyezetteti el.

A „Debrecen“

MAGANTAVIRATAL
 — Madrid, ápril 2. Figueras egy izenete jelenti, hogy a Berga és Ripoll mellett történtek mindenütt nagy fölháborodást szültek. A köztársasági kormány, melynek a haza ügye melyen szíven fekszik, mindent meg fog tenni a belső üdvös törekvései keresztülvitelére s bizonyára mindent megkísérlel, hogy a polgárháborúnak vége vetessék.

— Róma, ápril 2. Broglie-nak a kamrájában előterjesztett interpellációjára, mely a templomi szöszékek politikai czélok elérésére tekintetből való felhasználásáról szól, felelt az igazságügyér s kinyilatkoztatta, hogy ily felmerülő esetek a törvény büntetési jogkörön belül fognak maradni s biztosít, hogy ő a törvényt mindenki ellenében érvényesíttetni fogja.

— New-York, ápril 1. A mexici határ megvédésének céljából vasuti vonalakat nyitnak a határszélen. Egy bizottság már meg is kezdte az előmunkálatokat.

Felolvas szerkesztő és kiadótulajdonos:
OLÁH KAROLY.
 Főmunkatárs:
SZATMÁRI KAROLY.

H I R D E T É S E K.

Értesítés.
 Van szerencsénk tiszt, című veövínket értesíteni, miszerint a következő debreczeni szent György vásár tartama alatt üzlethelyiségünk, mely a vásártéren Bécsi utca 79 és 80-dik szám alatt létezik, ápril 16-tól ápril 23-ig nyitva leendő.
 Pest, ápril 1. 1873.
Kunz József és társa.
 pesti nagykereskedők.

Hirdetmény.
 burkolati termés és kocka-kövek szállításiára.
 Sz. kir. Debreczen város utcaútnak kiburkolatásához 420 köböl 6-18 ezel darabokból álló trachyt, vagy bazalt sziklakőr szükségeltetvén: ennek szállítására vállalkozni szándékozik felszólítatnak, hogy az erre vonatkozó szóbeli, vagy írásbeli ajánlataikat 1873. évi április 7-ig, mintá kövek beküldése mellett benyújtani sziveskedjenek.
 Mintán továbbá Debreczen városának jelenleg is, de jövőre még nagyobb mennyiségű kockakőre leendő szüksége, — felhívatnak azon kőbánya tulajdonosok, kiknek gránit, trachyt, vagy bazalt kocka-kövei vannak, hogy 7/4 mintá kocka-köveket 1873-ik évi április hó 7-ig a városi mérnöki hivatalhoz azon kijelentéssel beküldeni sziveskedjenek, hogy 1000 darabot a debreczeni vasuti állomásig mily áron hajlandók szállítani?
 Kelt Debreczenben 1873. márt. 2-án.

ÉRTESÍTÉS.
 Van szerencsénk a nagyérdemű közönséget értesíteni, miszerint az „Alföldi takarékpénztár“ által forgalomba bocsájtott 10, 50, és 100 irtos „Betéti igazolványokat“ fizetés gyanánt teljes értékben elfogadjuk: Csanak József, Lobmayer József, Kubinyi Kálmán, Geréby Fülöp, Sesztina Lajos, Sesztina Károly, Szepessy Antal, Tóth Lajos és társa, Stegmüller Sándor, Klekner Maró, „István“ gőzmalom, Károly József, Rott Lipót és testvére, Deutsch Jakob, Feischel Fülöp, Göltl Nándor, Berghofer István, N. szlabosi papirgyár, Rácz György, Magyar ált. biztosító társaság főügynöksége.
 210 1-10

Szepessy Antal kereskedésében
 használatban levő tömör diófából készült
üveges KIRAKAT (Portal)
 vas lemezzel borított burokjával együtt, juliusban leendő átvétel feltétele mellett, jutányos áron eladásra ajánlatik.
 172 3-3

156 3-3 A város gazdasági tanácsától.
 Szilánkfa, küllő, 3 akós donga.
 A munkási uradalom igazgatóságánál Munkácsón az egy-egy évi mintegy 20,000 csomagra menő szilánkfa készítmény (Schustersdähe). — továbbá készletben lévő 75,000 darab tölgytáblából készült küllő, és 50,000 darab 3 akós donga eladóvá tétetik. Írásbeli bepecsételt ajánlatok f. é. ápril 20-ig fogadtatnak el.
 206 2-3

Az „Alföldi takarékpénztár“
DEBRECZENBEN
 eltogad pénzbetéteket a feltételek és időtartam tekintetbe vétele mellett 5, 6, 7%-ra.
Az igazgatóság.
 211 1-10

Kiadó lakok.
 Kádasutca legelejen az 1831-dik sz. házban egy 6 szoba, konyha, kamara, pinczéből álló lakhely. — továbbá kispéterfán a 756-dik számú egész udvartelek 5 szoba, konyha, kamara istálló és sok pinczéből álló lakhelyvel pünkösdtől fogva kiadó. Mindkét bérlet iránt értekezni lehet Teleky-utczán a 2175-ik sz. a. lakó tulajdonossal.
 Kelt Debreczen, 1873. márcs. 28.
Takács Ferencz
 id. tömeggondnok.
 168 3-3 203 2-3

Arverési hirdetés.
 A Szallár Ferencz csódtömegéhez tartozó ingóságok, u. m. kéz férfruhák, anyagok és felszerelés a f. é. ápr. 15-ik napján d. e. 9. órakor megkezdendő s szükség esetén a következő napokon is folytatandó nyilvános árverés után bukkotnak a piacra, a Scheer-ház alatt levő bolt helyiségében azonnali vevésféléssel mellett el fognak adni. Mire a venni szándékozik eszennel meghívatnak.
 Kelt Debreczen, 1873. márcs. 28.
Takács Ferencz
 id. tömeggondnok.
 185 3-3

Két bolt lakással kiadó.
 Egyháztéren 343. szám alatti új háznál két bolt és alkalmas lakosztály, mely áll 3 szoba, konyha és kamarából, szinte hozzájárul tartozó 3 pinczéből, folyó évi pünkösdtől fogva kiadó. — Értekezhetni Kohn Adólfal a város hászal szemben levő bérkereskedésében.
 183 3-3

Kiadó lak.
 A Széchenyitczában 1767. sz. alatti házban az emeletben pünkösdtől fogva kiadó két szoba egy kis előszobával. — Értekezhetni a bentlakó tulajdonossal.
 183 3-3

Eladó szőlővesszők.
 Néhai Karap Sándor-fele sétákerti szőlőjéből alantit jelenlegi tulajdonosánál valódi passatutti és más vegyes asztali faj magkötálylyal, nem különben nemesített borfaj sime vesszők kaphatók és megrendelhetők.
Ormós Gábor.
 fűszerkereskedő.
 197. 5-6

Kiváltságos

*** A királyi nye, melyet az orotenek, s melyben z zévalé foglalkozna Sok tanúság. A románok it jog, és az egyenlő lépnek fel, még pe kai egyesülve. Nem vizsgálj melyek talán a rugalmának rugói vo vesszük a tényit. Ismerjük a s Királyföldet illető, hogy a szászok m kat. melyeket az dezes ránk mért. rázni, holott nek mindezeket megsza. A kormány p annak dacára, ho mánok együtt töbi rlyföldön a szász many kiadta törvé föld rendezéséről. darab földet, mint ország törvényei a rosok önkormányv sít; az egyes szék közigazgatását egy tülének rendeli a 11 municipiüm. A virilitásnak nyoma. Látni való, ezek, a melyek életbe léptetett törv tüköznek. Ezért jadjultak ezért fogtak ez-ke is. Ezek a törvény kívánának egy bet földi lakók volt jén, azok valamenny gával összhangzásba a szervezés ezen az. Nem akarunk terjedni a románok mert hiszen akkor irnuuk. Csak a főe lözteni. Magyarországra egy népfajnak, a s akar adni a velők ben levő nép rovát. Erre pedig a s érdemük, minthogy De vajon, ha részesíttetnek a kir — akkor miért nem alább is annyi jog pességi németek? 5 méleg épen oly vis gyarországhoz, mint Vagy menjünk Ha egy idegen got adunk hazánk magukat teljositve onló szabádalmak lázozhatja őket, hogy jogok körébe küzd. Es még tovább Ha a magyar

TÁR

SZÜLETÉS E.
 Regény n. Irita Schwarz E l s e. Az ügyvéd elfog Sarolta rá nézet vajjon azon férfi-e ez pes védelmezni. Volt valami e külsején, mi azon bi — elég bátorsága magáéva tenni, oly k is, midőn a védő körsát — ezt tisztelet Midőn az elnök magas ember, ki Ell hozzá — ezt sugá: — Lagarde Cha akartam tegnap meg — Elias megfordult Jeromosra. Felolvasták a v tökéletesen nyugodt v